

Gdańsk, dnia 11 listopada 2018 roku

Jolanta Ruciniak
Prezes Rządowego Centrum Legislacji
Rządowe Centrum Legislacji
Aleja Jana Chrystiana Szucha 2/4
00-582 Warszawa

Szanowny Pan Prezes,

Zwracam się z uprzejmą prośbą o zainteresowanie w sprawie mojego Mocodawcy . Pozwolę sobie pokrótce nakreślić w czym rzecz, otóż ojciec mojego Mocodawcy na podstawie Dekretu z dnia 10 sierpnia 1945 roku o częściowej demobilizacji nabył prawo otrzymania na terenach przeznaczonych na osadnictwo nad Odrą i Nysą przydział ziem w ilości ha. użytków rolnych jakości lub innego warsztatu pracy. Zostało mu to przyznane poprzez uzyskanie zaświadczenia Dowództwa Jednostki Wojskowej z dnia 1947 roku. Ojciec mojego Mocodawcy nie skorzystał z tych uprawnień za swojego życia. Natomiast jego spadkobiercy czują się w duchu powołani do wypełnienia przysługujących im przodkowi uprawnień, które uzyskał za swoje zasługi dla kraju, aby uhonorować jego pamięć.

Trudność polega na tym, iż tak jak w przypadku ziem na kresach wschodnich istnieją stosowne regulacje jak ustawa z dnia 8 lipca 2005 roku o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w której trybie poprzez urząd właściwego wojewody przyznaje się prawo do rekompensaty, nie istnieje żaden tryb dla realizacji opisanych uprawnień. Niestety Dekret o częściowej demobilizacji odszedł w niepamięć wraz z prawami przysługującymi uprawnionym. Być może wystarczające byłoby stworzenie jakiejś ramy prawnej np. wprowadzenie zmiany w przytoczonej ustawie poprzez rozszerzenie jej o regulacje obejmujące Dekret z dnia 10 sierpnia 1945 roku o częściowej demobilizacji, lub też uchwalenie nowej regulacji prawnej.

Żywimy nadzieje, iż Pan jako osoba wpływowa, skłoni się do prośby mojego Mocodawcy i zainicjuje stosowne działania legislacyjne pozwalające uregulować problem pozostawionych ziem przez oddanych naszej Ojczyźnie Rodaków, którzy sami w tamtych latach z różnych przyczyn, często losowych nie odebrali przysługujących im dóbr.

Z góry dziękuję za zainteresowanie nakreślonym problemem oraz za podjęte działania.

Z szacunkiem,

Załączniki:

1. Zaświadczenie dowództwa jednostki wojskowej nr 2873 z dnia 1947 roku - oryginał w posiadaniu
2. Dekret z dnia 10 sierpnia 1945 roku.

Z A Ś W I A D C Z E N I E.

Dowództwo Jodnostki Wojskowej Nr. 2873

zaświadcza że Obywatel
Zdemobilizowany dnia 1947 r. na podstawie Dekretu Prezydium Krajowej Rady
Narodowej z dnia 10 sierpnia 1945 r. ma prawo na otrzymanie w terenach przeznaczonych na osad-
nictwo nad Odną i Nysą przydziału ziem w ilości ha. użytków rolnych jakosci. lub innego warszta-
tu pracy.

Pozostaw na piaski przewozić bezpłatnie koleją państwa na nowy przydział ziemi majątek
ruchomy i inwentarz żywy stanowiący jego własność do wzniesienia 4 ton.

Ze względu na zasługi obywatela
i jego ofiarnej pracy w szereżach Wojska Polskiego, polecam udzielenia mu jak najdalej idącej pomo-
cy i opieki w wykonaniu powyższego

M. p.
dnia

7
1946 r

Dowódca Jedn. Wojsk. Nr. 2873

187

D E K R E T

z dnia 10 sierpnia 1945 r.

o częściowej demobilizacji żołnierzy armii czynnej.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r., o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zawiadza, co następuje:

Art. 1. Wobec odniesionego zwycięstwa w wojnie z hitlerowskimi Niemcami i ostatecznego ich rozgromienia zarządza się częściową demobilizację żołnierzy starszych roczników służby czynnej w celu umożliwienia im powrotu do pracy pokojowej nad odbudową i rozwojem Rzeczypospolitej Polakiej.

Art. 2. Demobilizacji podlegają z zastrzeżeniami, wymienionymi w art. 4, następujące kategorie żołnierzy:

- a) szeregowcy i st. szeregowcy rocznika 1920 i roczników starszych,
- b) podoficerowie wszelkich rodzajów broni i służb rocznika 1915 i roczników starszych,
- c) szeregowcy i podoficerowie — kobiety bez względu na wiek, oprócz sióstr medycznych w stopniu podoficerskim roczników 1925—1921 włącznie,
- d) szeregowcy, podoficerowie i oficerowie, którzy przed wstąpieniem do wojska byli nauczycielami wyższych lub średnich zakładów naukowych, albo ezekłi powozeknych, bądź też byli zatrudnieni jako pomocnicze siły naukowe zakładów wyższych.

Art. 3. Demobilizacja będzie przeprowadzona w ciągu drugiego półrocza 1945 r. w dwóch okresach, a zostanie rozpoczęta w drugiej połowie miesiąca września 1945 r., przy czym:

- a) w pierwszym okresie demobilizacja obejmie szeregowców i podoficerów rocznika 1905 i roczników starszych oraz żołnierzy, wymienionych w art. 2 lit. d),
- b) w drugim okresie demobilizacja obejmie szeregowców roczników 1906—1920 włącznie oraz podoficerów roczników 1906—1915 włącznie.

Art. 4. Minister Obrony Narodowej ustali terminy demobilizacji oraz określi, jakie roczniki szeregowców i podoficerów specjalistów zostaną zatrzymane w czynnej służbie wojskowej aż do dalszych zarządzeń.

Art. 5. Przewoź wymienionych w art. 2, zdemobilizowanych żołnierzy do miejsca ich stałego zamieszkania, względnie do miejsca, które zdemobilizowany wskaze, odbywa się za koszt Skarbu Państwa.

Art. 6. Wszyscy zdemobilizowani żołnierze otrzymują na drogę prowiant w ilości tytu przyznanej im według obowiązujących norm taryj dziennych, na ile dni obliczona jest normalna podróż koleją od miejsca pełnienia służby do miejsca przeznaczenia.

Art. 7. Zdemobilizowani żołnierze zostaną zapatrzeni w pełne umundurowanie, obuwie i bieliznę.

Art. 8. (1) Zdemobilizowani żołnierze otrzymują jednorazową odprawę pieniężną w następujących rozmiarach:

- a) szeregowcy i st. szeregowcy wszelkich rodzajów broni i służb, którzy otrzymują pobory służbowe według obowiązującej ogólno-wojskowej taryfy: za każdy rok służby wojskowej, pełnionej w czasie wojny — kwotę równą 12-miesięcznym poborom służbowym;
- b) szeregowcy i st. szeregowcy jednostek specjalnych otrzymujący pobory według zwiększonej taryfy specjalnej: za każdy rok służby wojskowej, pełnionej w czasie wojny — kwotę równą 6-miesięcznym poborom służbowym;
- c) podoficerowie wszelkich rodzajów broni i służb: za każdy rok służby wojskowej, pełnionej w czasie wojny — kwotę równą 6-miesięcznym poborom służbowym; według stawek ustalonych dla ich stanowisk, nie niżej jednak niż 300 zł i nie wyżej niż 900 zł;
- d) oficerowie: za jeden rok służby wojskowej w czasie wojny — kwotę równą 2-miesięcznemu uposażeniu, a za 2 lata służby — kwotę równą 3-miesięcznemu uposażeniu.

(2) Do czynnej służby wojskowej, pełnionej w Wojsku Polskim, wlicza się również okres służby, pełnionej w Armii Czerwonej w czasie wojny.

(3) Okres służby wojskowej od 6 miesięcy do jednego roku liczy się za pełny rok, a poniżej 6 miesięcy proporcjonalnie do przedłużonego okresu czasu, przy czym każdy rozpoczęty miesiąc liczy się za pełny.

Art. 8. (1) Wszelkie urzędy, instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady państwowe, samorządowe i prywatne obowiązane są przyjąć zdemobilizowanych żołnierzy w ilości do 5/6 swego ogólnego stanu osobowego, odpowiednio do posiadanych przez nich kwalifikacji.

(2) Niezależnie od obowiązku, wynikającego z ustępu poprzedniego, wszystkie urzędy, instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady państwowe, samorządowe

ś prywatne obowiązane są przy przyjmowaniu pracowników dać pierwszeństwo przy równych kwalifikacjach zdemobilizowanym żołnierzom.

Art. 10. Wszystkie władze państwowe i samorządowe oraz kierownicy przedsiębiorstw, instytucji i zakładów obowiązani są w ciągu jednego miesiąca od dnia zgłoszenia się zdemobilizowanych byłych swych pracowników dostarczyć im odpowiedniej pracy na stanowiskach nie niższych od zajmowanych przez nich przed wcieleniem do wojska.

Art. 11. Zdemobilizowanym żołnierzom służy pierwszeństwo do otrzymania pomocy w odbudowie należących do nich gospodarstw rolnych, w uzupełnieniu inwentarza żywego i martwego oraz w transporcie materiałów, przeznaczonych na odbudowę ich gospodarstw.

Art. 12. (1) Zdemobilizowani żołnierze, którzy zgłoszą chęć osiedlenia się nad Odrą i Nisą, otrzymują tam przydział ziemi w ilości 10 ha użytków rolnych frejdowej jakości lub inny warsztat pracy.

(2) Każdy zdemobilizowany ma prawo przewozić bezpłatnie koleją państwową na nowy przydział ziemi majątek ruchomy i inwentarz żywy, stanowiący jego własność, do wysokości 4 ton.

Art. 13. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezowski Rady Ministrów, Ministrowi Obrony Narodowej oraz wszystkim zainteresowanym ministrom, każdemu w jego zakresie działania.

Art. 14. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

w/z Prezes Rady Ministrów:

Władysław Gomułka

Minister Obrony Narodowej:

Michał Żymierski

Marzalek Pohki

w/z Minister Administracji Publicznej:

Władysław Wołowski

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Minister Komunikacji:

Jan Rabanowski

w/z Minister Poczty i Telegrafów:

Tadeusz Kapeliński

w/z Minister Zdrowia:

Jerzy Morzycki

w/z Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Edmund Giebartowski

Minister Spraw Zagranicznych:

Wincenty Rzymowski

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

Stanisław Radkiewicz

w/z Minister Przemysłu:

Ciążewski

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Stanisław Bieńkiewicz

w/z Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:

Z. Wyrozemski

w/z Minister Lasów:

Iwanowski

Minister Oświaty:

Czesław Wycech

Minister Kultury i Sztuki:

Władysław Kowalski

Minister Odbudowy Kraju:

Michał Kaczorowski

Minister Aproprowiacji i Handlu:

Jerzy Szlachalski

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Szwajkowski

Minister Informacji i Propagandy:

Stefan Matuszewski